

✧ Texty na tento týden - Genesis 22-25

✧ Základní verš

„Abraham byl stařec pokročilého věku. Hospodin mu ve všem požehnal.“ (Gn 24:1)

Jak Bůh slíbil, Sára nakonec porodila Abrahamovi syna, „ačkoli byl stár“ (Gn 21,2), a dal mu jméno Izák (viz Gn 21,1–5). Ale příběh o Abrahamovi tím zdaleka neskončil. Celý příběh vrcholí ve chvíli, kdy Abraham bere svého syna na horu Mórija, aby ho tam obětoval. Izáka však nahradil beran (Gn 22,13), který vyjadřoval Boží závazek požehnat národy prostřednictvím Abrahamova „potomka“ (Gn 22,17.18). Tímto potomkem byl samozřejmě Ježíš (Sk 13,23). V tomto úžasném (a v některých ohledech i znepokojujícím) příběhu jsou tak odhaleny mnohé důležité aspekty plánu spasení.

Ať už je poselství tohoto příběhu jakkoli hluboké, Abrahamova rodina musela být Boží výzvou otřesena a budoucnost nebyla jasná. Sára po obětování na hoře Mórija zemřela (Gn 23) a Izák byl stále svobodný a bezdětný.

Abraham pak převzal iniciativu a zajistil pro svého syna „správnou“ budoucnost. Zařídil manželství Izáka s Rebekou (Gn 24), která mu porodila dva syny (Gn 25,21–23). Sám Abraham se oženil s Ketúrou, která mu dala mnoho dětí (Gn 25,1–6). Tento týden budeme sledovat Abrahamův příběh až do konce jeho života (Gn 25,7–11).

✧ Osnova lekce:

Tato lekce je již třetí v pořadí, ve které sledujeme životní osudy Abrahama. Tentokrát se zaměříme na události od narození jeho vytouženého syna Izáka až do závěru jeho života.

- Gn 22:1–8 - Hora Mórija (neděle)
- Gn 22:7–18 - Hospodin si opatří (pondělí)
- Gn 23:1–6 - Smrt Sáry (úterý)
- Gn 24:1–9 - Manželka pro Izáka (středa)
- Gn 24:67–25:8 - Manželka pro Abrahama (čtvrtek)

NE 15. května – HORA MÓRIJA

Gn 22:1-8 „¹Po těch událostech chtěl Bůh Abrahama vyzkoušet. Řekl mu: „Abrahame!“ Ten odvětil: „Tu jsem.“ ²A Bůh řekl: „Vezmi svého jediného syna Izáka, kterého miluješ, odejdi do země Mórija a tam ho obětuj jako oběť zápalnou na jedné hoře, o níž ti povím!“ ³Za časného jitra osedlal tedy Abraham osla, vzal s sebou dva své služebníky a svého syna Izáka, našťípál dříví k zápalné oběti a vydal se k místu, o němž mu Bůh pověděl. ⁴Když se Abraham třetího dne rozhlédl a spatřil v dálece to místo, ⁵řekl služebníkům: „Počkejte tu s oslem, já s chlapcem půjdeme dále, vzdáme poctu Bohu a pak se k vám vrátíme.“ ⁶Abraham vzal dříví k oběti zápalné a vložil je na svého syna Izáka; sám vzal oheň a obětní nůž. A šli oba pospolu. ⁷Tu Izák svého otce Abrahama oslovil: „Otče!“ Ten odvětil: „Copak, můj synu?“ Izák se otázel: „Hle, oheň a dříví je zde. Kde však je beránek k zápalné oběti?“ ⁸Nato Abraham řekl: „Můj synu, Bůh sám si vyhlédne beránka k oběti zápalné.“ A šli oba spolu dál.“

Gn 22:9-13 „⁹Když přišli na místo, o němž mu Bůh pověděl, vybudoval tam Abraham oltář, narovnal dříví, svázal svého syna Izáka do kozelce a položil ho na oltář, nahoru na dříví. ¹⁰I vztlhl Abraham ruku po obětním noži, aby svého syna zabil jako obětního beránka. ¹¹Vtom na něho z nebe volá Hospodinův posel: „Abrahame, Abrahame!“ Ten odvětil: „Tu jsem.“ ¹²A posel řekl: „Nevztahuj na chlapce ruku, nic mu nedělej! Právě teď jsem poznal, že jsi bohobojný, neboť jsi mi neodepřel svého jediného syna.“ ¹³Abraham se rozhlédl a vidí, že vzadu je beran, který uvízl svými rohy v houští. Šel tedy, vzal berana a obětoval jej v zápalnou oběť místo svého syna.“

Žd 11:17.18 „¹⁷Abraham věřil, a proto šel obětovat Izáka, když byl podroben zkoušce. Svého jediného syna byl hotov obětovat, ačkoli se mu dostalo zaslíbení a bylo mu řečeno: ¹⁸„Z Izáka bude pocházet tvé potomstvo.““

Lv 18:21 „Nedopustíš, aby někdo z tvých potomků byl přiveden v oběť Molekovi. Nezneseš jméno svého Boha. Já jsem Hospodin.“

Gn 15:5 „Vyvedl ho ven a pravil: „Pohled’ na nebe a sečti hvězdy, dokážeš-li je spočítat.“ A dodal: „Tak tomu bude s tvým potomstvem.““

Dt 8:2 „Připomínej si celou tu cestu, kterou tě Hospodin, tvůj Bůh, vodil po čtyřicet let na poušti, aby tě pokořil a vyzkoušel a poznal, co je v tvém srdci, zda budeš dbát na jeho přikázání, či nikoli.“

Ex 20:18-20 „¹⁸Všechn lid pozoroval hřmění a blýskání, zvuk polnice a kouřící se horu. Lid to pozoroval, chvěl se a zůstal stát opodál. ¹⁹Řekli Mojžíšovi: „Mluv s námi ty a budeme poslouchat. Bůh at’ s námi nemluví, abychom nezemřeli.“ ²⁰Mojžíš lidu odpověděl: „Nebojte se! Bůh přišel proto, aby vás vyzkoušel, aby bylo zřejmé, že se ho budete bát a přestanete hřešit.““

Ř 12:1 „Vyblízím vás, bratři, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou oběť; to at’ je vaše pravá bohoslužba.“

Ef 3:8 „Mně Pavlovi, daleko nejmenšímu ze všech bratří, byla dána ta milost, abych pohanům zvěstoval nevystižitelné Kristovo bohatství.“

Ř 11:33 „Jak nesmírná je hloubka Božího bohatství, jeho moudrosti i vědění! Jak nevyzpytatelné jsou jeho soudy a nevystopovatelné jeho cesty!“

Jk 2:2-23 „²Do vašeho shromáždění přijde třeba muž se zlatým prstenem a v nádherném oděvu. Přijde také chudák v ošumělých šatech. ³A vy věnujete svou pozornost tomu v nádherném oděvu a řeknete mu: „Posad’ se na tomto čestném místě,“ kdežto chudému řeknete: „Ty postůj tamhle, nebo si sedni tady na zem.“ ⁴Neděláte tím mezi sebou rozdíly a nestal se z vás soudci, kteří posuzují nesprávně? ⁵Poslyšte, moji milovaní bratři: Cožpak Bůh nevyvolil chudáky tohoto světa, aby byli bohatí ve víře a stali se dědici království, jež zaslíbil těm, kdo ho milují? ⁶Vy jste však ponížili chudého. Cožpak vás bohatí neutiskují? Nevlácejí vás před soudy? ⁷Nemluví právě oni s pohrdáním o slavném jménu, které bylo nad vámi vysloveno? ⁸Jestliže tedy zachováváte královský zákon, jak je napsán v Písmu: „Milovati budeš bližního svého jako sám sebe,“ dobře činíte. ⁹Jestliže však někomu straníte, dopouštíte se hříchu a zákon vás usvědčuje z přestoupení. ¹⁰Kdo by totiž zachoval celý zákon, a jen v jednom přikázání klopýtl, provinil se proti všem. ¹¹Vždyť ten, kdo řekl: „Nezcizoložíš,“ řekl také: „Nezabiješ.“ Jestliže necizoložíš, ale zabiješ, přestupuješ zákon. ¹²Mluvte a jednejte jako ti, kteří mají být souzeni zákonem svobody. ¹³Na Božím soudu není milosrdenství pro toho, kdo neprokázal milosrdenství. Ale milosrdenství vítězí nad soudem. ¹⁴Co je platné, moji bratři, když někdo říká, že má víru, ale přitom nemá skutky? Může ho snad ta víra spasit? ¹⁵Kdyby některý bratr nebo sestra byli bez šatů a neměli jldo ani na den, ¹⁶a někdo z vás by jim řekl: „Bud’te s Bohem – at’ vám není zima a nemáte hlad,“ ale nedali byste jim, co potřebují pro své tělo, co by to bylo platné? ¹⁷Stejně tak i víra, není-li spojena se skutky, je sama o sobě mrtvá. ¹⁸Někdo však řekne: „Jeden má víru a druhý má skutky.“ Tomu odpovím: Ukaž mi tu svou víru bez skutků a já ti ukážu svou víru na skutcích. ¹⁹Ty věříš, že je jeden Bůh. To je správné. I démoni tomu věří, ale hroží se toho. ²⁰Neuznáš, ty nechápavý člověče, že víra bez skutků není k ničemu? ²¹Což nebyl náš otec Abraham ospravedlněn ze skutků, když položil na oltář svého syna Izáka? ²²Nevidíš, že víra působila spolu s jeho skutky a že ve skutcích došla víra dokonalosti? ²³Tak se naplnilo Písmo: „Uvěřil Abraham Bohu, a bylo mu to počítáno za spravedlnost“ a byl nazván „přítelem Božím“.“

PO 16. května – HOSPODIN SI OPATŘÍ

Gn 22:7:8.14-18 čsp „⁷Tu Izák řekl svému otci Abrahamovi: „Otče?“ Abraham řekl: „Tady jsem, synu.“ Izák řekl: „Zde je oheň a dříví, ale kde je beránek k zápalné oběti?“ ⁸Abraham odpověděl: „Bůh si opatří beránka k zápalné oběti, můj synu ...“

¹⁴A Abraham pojmenoval ono místo: „Hospodin opatří“. Odtud se dodnes říká: „Na hoře Hospodinově se opatří.“ ¹⁵Hospodinův anděl zavolal z nebes na Abrahama podruhé ¹⁶a řekl: „Při sobě jsem přísahal, je Hospodinův výrok: Protože jsi učinil tuto věc a neodpřel jsi mi svého jediného syna, ¹⁷proto tě jistě požehnám a tvé símě velice rozmnožím jako nebeské hvězdy a jako písek na mořském břehu. Tvé símě zdědí bránu svých nepřátel. ¹⁸Ve tvém semeni si budou žehnat všechny národy země, protože jsi mne uposlechl.““

J 1:1-3 „¹Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh. ²To bylo na počátku u Boha. ³Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest.“

Ř 5:6-8 „⁶Když jsme ještě byli bezmocní, v čas, který Bůh určil, zemřel Kristus za bezbožné.“

PÁ 20. května – PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Abraham byl mimořádným prorokem a Bůh s ním sdílel své plány (Gn 18,17). Hospodin vstoupil do Abrahamova života a do určité míry mu odhalil plán spasení prostřednictvím obětování vlastního Syna.

„Izák byl předobrazem Božího Syna, který se obětoval za hříchy světa. Bůh chtěl přiblížit Abrahamovi evangelium jako dobrou zprávu o spasení člověka. Aby to správně pochopil, aby se tato pravda stala pro Abrahama skutečností a aby vyzkoušel jeho víru, požádal Abrahama, aby zabil svého milovaného syna Izáka. Všechn smutek a agónie, které Abraham prožil v této temné a hrozně zkoušce, to vše hluboce zapůsobilo na jeho porozumění plánu vykoupení padlého člověka. Z vlastní zkušenosti pochopil, jak nevyslovitelné bylo sebezapření nekonečného Boha, který dal svého vlastního Syna na smrt, aby zachránil člověka z naprosté záhuby. Žádná jiná duševní trýzeň Abrahama se nemohla rovnat tomu, jak trpěl, když se rozhodl poslechnout Boží příkaz obětovat svého syna.“ (3T 369)

„Abraham zestárl. Přesto měl před sebou ještě jeden úkol. Izák byl Bohem určen k tomu, aby se stal strážcem Božího zákona a otcem vyvoleného lidu. Byl však dosud svobodný. Obyvatelé Kenaanu se oddávali modlářství a Bůh zakázal, aby s nimi jeho lid uzavíral manželství, protože věděl, že smíšená manželství by vedla k odpadnutí. Izák byl jemný a poddajný. Kdyby se spojil se ženou, která nectí Boha, byl by v nebezpečí, že kvůli zachování souladu obětuje zásady. Abraham byl přesvědčen, že výběr ženy pro jeho syna je nesmírně závažná záležitost. Velice si přál, aby se oženil se ženou, která by ho neodváděla od Boha. [...]

Izák důvěřoval svému otci a rád mu tuto záležitost svěřil. Věřil také, že Bůh sám bude řídit toto rozhodnutí.“ (PP 171; NUD 75)

Otázky k rozhovoru

1. Uvažujte společně o Abrahamově ochotě obětovat Izáka. Jakou víru tento příběh odhaluje? Co je na tomto příběhu úžasného, a co znepokojujícího?

2. Co je svobodná vůle? Proč by naše víra neměla smysl, kdybychom neměli svobodnou vůli? Jaké biblické příklady svobodné vůle znáte? Jak se stane, že se Boží vůle nakonec naplňuje i přesto, že lidé činí nesprávná rozhodnutí?

Praktický závěr

Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?

Podněty k modlitbám

Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.

Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?

Modlete se i za lidi ve svém okolí (přítele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.

Gn 25:7-11 „⁷Toto jsou léta Abrahamova života, jichž se dožil: sto sedmdesát pět let. ⁸I zesnul Abraham a zemřel v utěšeném stáří, stár a sytý dnů, a byl připojen k svému lidu. ⁹Jeho synové Izák a Izmael ho pochovali do makpelské jeskyně na poli Efróna, syna Chetejce Sóchara, naproti Mamre. ¹⁰To pole koupil Abraham od Chetejců. Tam byl pochován Abraham i jeho žena Sára. ¹¹Po Abrahamově smrti požehnal Bůh jeho synu Izákovi. A Izák sídlil u Studnice Živého, který mě vidí.

Gn 15:15 „Ty vejdeš ke svým otcům v pokoji, budeš pohřben v utěšeném stáří.“

Kaz 6:3 „Kdyby někdo zplodil synů sto a byl živ mnoho let a bylo sebevic dnů jeho věku, pokud dobra neužil a nebyl řádně pohřben, pravím, že mrtvý plod je na tom lépe než on.“

Ř 4:1-12 „¹ Co tedy řekneme o Abrahamovi, našem tělesném praotci? Čeho dosáhl? ² Kdyby Abraham dosáhl spravedlnosti svými skutky, měl by se čím chlubit – ale ne před Bohem! ³ Co říká Písmo? ‚Uvěřil Abraham Bohu, a bylo mu to počítáno za spravedlnost.‘ ⁴ Kdo se vykazuje skutky, nedostává mzdu z milosti, nýbrž z povinnosti. ⁵ Kdo se nevykazuje skutky, ale věří v toho, který dává spravedlnost bezbožnému, tomu se jeho víra počítá za spravedlnost. ⁶ Vždyť i David prohlašuje za blahoslaveného člověka, jemuž Bůh připočítává spravedlnost bez skutků: ⁷ ‚Blaze těm, jimž jsou odpuštěny nepravosti a jejich hříchy přikryty. ⁸ Blaze tomu, jemuž Hospodin nepočítá hřích.‘ ⁹ Platí toto blahoslavenství jen pro ty, kdo jsou obřezáni, či také pro ty, kdo nejsou obřezáni? Čtete přece: ‚Abrahamovi byla víra počítána za spravedlnost.‘ ¹⁰ Kdy mu byla započtena? Byl už obřezán, nebo ještě nebyl? Nebylo to po obřezce, nýbrž ještě před ní. ¹¹ Znamená obrázek přijal jako pečeť spravedlnosti z víry, kterou měl ještě před obrázkem. Tak se stal otcem všech neobřezaných, kteří věří – a jimž je spravedlnost připočtena, ¹² i otcem těch obřezaných, kteří nejsou jen obřezáni, nýbrž také jdou ve stopách víry našeho otce Abrahama – víry, kterou měl ještě před obrázkem.

⁷Sotva kdo je hotov podstoupit smrt za spravedlivého člověka, i když za takového by se snad někdo odvážil nasadit život.

⁸Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní.“

J 8:56 „Váš otec Abraham zajásal, že spatří můj den; spatřil jej a zaradoval se.“

ÚT 17. května – SÁŘINA SMRT

Gn 23:1-6 „¹Sára byla živa sto dvacet sedm let; to jsou léta Sářina života. ²Zemřela v Kirjat-arbě, což je Chebrón v kenaanské zemi. Abraham přišel, aby nad Sárou nařikal a oplakával ji. ³Pak od zemřelé vstal a promluvil k Chetejcům: ⁴ ‚Jsem tu u vás host a přistěhovalec. Dejte mi u vás do vlastnictví hrob, kam bych zemřelou pohřbil.‘ ⁵Chetejci Abrahamovi odpověděli: ⁶ ‚Slyš nás, pane. Jsi mezi námi jako kníže Boží; pochovej svou zemřelou v nejlepším z našich hrobů. Nikdo z nás ti neodepře svůj hrob, abys mohl zemřelou pohřbit.‘“

Gn 22:23 „Betúel pak zplodil Rebeku.“ Těch osm porodila Milka Abrahamovu bratru Náchorovi.“

Gn 23 „¹Sára byla živa sto dvacet sedm let; to jsou léta Sářina života. ²Zemřela v Kirjat-arbě, což je Chebrón v kenaanské zemi. Abraham přišel, aby nad Sárou nařikal a oplakával ji. ³Pak od zemřelé vstal a promluvil k Chetejcům: ⁴ ‚Jsem tu u vás host a přistěhovalec. Dejte mi u vás do vlastnictví hrob, kam bych zemřelou pohřbil.‘ ⁵Chetejci Abrahamovi odpověděli: ⁶ ‚Slyš nás, pane. Jsi mezi námi jako kníže Boží; pochovej svou zemřelou v nejlepším z našich hrobů. Nikdo z nás ti neodepře svůj hrob, abys mohl zemřelou pohřbit.‘ ⁷Abraham se nato Chetejcům, lidu té země, uklonil ⁸a promluvil k nim dále: ‚Souhlasíte-li, abych zde svou zemřelou pohřbil, slyšte vy mne: Přimluvte se za mne u Efróna, syna Sócharova, ⁹ať mi přenechá svou makpelskou jeskyni, která je na konci jeho pole; ať mi ji před vámi přenechá za plnou cenu stříbra, abych měl vlastní hrob.‘ ¹⁰Efrón zasedal uprostřed Chetejců. Efrón chetejský tedy Abrahamovi v přítomnosti Chetejců odpověděl přede všemi, kteří měli přístup do rady v bráně toho města: ¹¹ ‚Nikoli, pane; slyš ty mne. To pole je tvé, i ta jeskyně na něm je tvá; dávám ti ji před očima synů svého lidu. Tam pochovej svou zemřelou.‘ ¹²I uklonil se Abraham před lidem té země ¹³a v přítomnosti lidu té země pravil Efrónovi: ‚Raději slyš ty mne. Dám za to pole stříbro. Vezmi je ode mne a já tam svou zemřelou pochovám.‘ ¹⁴Efrón Abrahamovi odpověděl: ¹⁵ ‚Pane, slyš ty mne. Pozemek má cenu čtyř set šekelů stříbra. Co to pro nás znamená? Jen pochovej svou zemřelou.‘ ¹⁶Abraham souhlasil a odvážil Efrónovi stříbro, jak on sám v přítomnosti Chetejců navrhl, čtyři sta šekelů stříbra, běžných mezi obchodníky. ¹⁷Tak připadlo Efrónovo pole v Makpele naproti Mamre, pole i s jeskyní na něm a všechno stromové na poli i na všem jeho pomezí kolem, ¹⁸do Abrahamova majetku před očima Chetejců, všech, kdo měli přístup do rady v bráně jeho města. ¹⁹Abraham potom svou ženu Sáru pohřbil v té jeskyni na poli v Makpele naproti Mamre, jež je u Chebrónu v kenaanské zemi. ²⁰Tak připadlo pole Chetejců i s jeskyní na něm Abrahamovi, aby měl vlastní hrob.“

Gn 24 „¹Abraham byl stařec pokročilého věku. Hospodin mu ve všem požehnal. ²I řekl Abraham služebníkovi, správci svého domu, který vládl všim, co mu patřilo: ‚Polož ruku na můj klín. ³Zavazuji tě přísahou při Hospodinu, Bohu nebes a Bohu země, abys nebral pro mého syna ženu z dcer Kenaanců, mezi nimiž sídlím. ⁴Půjdeš do mé země a do mého rodiště a vezmeš odtamtud ženu pro mého syna Izáka.‘ ⁵Služebník mu na to odvětil: ‚Co když mě ta žena nebude chtít následovat sem, do této země? Mám tvého syna zavést zpátky do země, z níž jsi vyšel?‘ ⁶Abraham řekl: ‚Chraň se tam mého syna zavést! ⁷Hospodin, Bůh nebes, který mě vzal z domu mého otce a z mé rodné země, promluvil ke mně a přísahal mi, že tuto zemi dá mému potomstvu; on sám vyšle před tebou svého posla, a ty budeš moci vzít odtamtud ženu pro mého syna. ⁸Kdyby tě snad ta žena nechtěla následovat, budeš své přísahy zproštěn. Jen tam mého syna nezaváděj!‘ ⁹I položil služebník ruku na klín svého pána Abrahama a odpřisáhl mu to. ¹⁰Služebník tedy vzal deset velbloudů svého pána a jel. Vybaven všelijakými drahocennostmi svého pána vydal se na cestu do aramského Dvojříčí, do města Náchorova. ¹¹Před městem zastavil velbloudy u studně s vodou. Bylo to navečer, v době, kdy ženy vycházejí čerpat vodu. ¹²Tu řekl: ‚Hospodine, Bože mého pána Abrahama, dopřej mi to prosím a prokaž milosrdenství mému pánu Abrahamovi. ¹³Hle, stojím nad pramenem a dcery mužů města vycházejí čerpat vodu. ¹⁴Dívce, která přijde, řeknu: ‚Nakloň svůj džbán, abych se napil. Odvěti-li: ‚Jen pij, a také tvé velbloudy napojím,‘ předurčil jsi ji pro svého služebníka Izáka. Podle toho poznám, že jsi mému pánu prokázal milosrdenství.‘ ¹⁵Ještě než domluvil, přišla Rebeka, která se narodila Betúelovi, synu Milky, ženy Abrahamova bratra Náchora. Měla na rameni džbán. ¹⁶Byla to dívka velmi půvabného vzhledu, panna, muž ji dosud nepoznal. Sestoupila k prameni, naplnila svůj džbán a vystoupila. ¹⁷Služebník jí přiběhl naproti a řekl: ‚Dej mi prosím doušek vody ze džbánu!‘ ¹⁸Odvětila: ‚Jen se napij, můj pane.‘ A rychle spustila džbán na ruku a dala mu pít. ¹⁹Když mu dala napít, řekla: ‚Načerpám i tvým velbloudům, aby se napili.‘ ²⁰Rychle vytřela vodu ze svého džbánu do napajedla a znovu odběhla ke studni čerpat, aby napojila i všechny jeho velbloudy. ²¹Muž ji přitom mlčky pozoroval, aby poznal, zda Hospodin dává jeho cestě zdar, či nikoli.

²²Když se velbloudi napili, vzal muž zlatý nosní krouček o váze půl šekelu a dva náramky pro ni o váze deset šekelů zlata. ²³Řekl: „Pověz mi prosím, čím jsi dcera? Bylo by pro nás v domě tvého otce místo k přenocování?“ ²⁴Odvětila mu: „Jsem dcera Betiuela, syna Milky, kterého porodila Náchorovi.“ ²⁵A dodala: „Slámy i obroku máme dost, i místo k přenocování.“ ²⁶Tu padl muž na kolena, klaněl se Hospodinu ²⁷a řekl: „Požehnáň buď Hospodin, Bůh mého pána Abrahama, že od mého pána neodňal své milosrdenství a svou věrnost. Dovedl mě až do domu bratří mého pána.“ ²⁸Dívka odběhla a oznámila rodině své matky, co a jak se stalo. ²⁹Rebeka měla bratra jménem Lában. Lában běžel ven k tomu muži u pramene. ³⁰Viděl totiž nosní krouček a na šestříných rukou náramky a slyšel slova své sestry Rebeky, o čem s ní ten muž mluvil. Přišel k tomu muži, který dosud stál u velbloudů nad pramenem, ³¹a řekl: „Pojď, požehnaný Hospodinův! Proč stojíš venku? Už jsem připravil dům i místo pro velbloudy.“ ³²I vešel ten muž do domu a odstrojil velbloudy. Lában dal velbloudům slámu a obrok; jemu a jeho mužům dal vodu k umytí nohou. ³³Pak dal před něho prostřít, aby pojezl. On však řekl: „Nebudu jíst, dokud nevyřídím svou záležitost.“ Lában odvětil: „Mluv.“ ³⁴Pravil tedy: „Jsem služebník Abrahamův.“ ³⁵Hospodin mému pánu velmi požehnal, takže je zámožný. Dal mu brav a skot, stříbro a zlato, otroky a otrokyně, velbloudy a osly. ³⁶A Sára, žena mého pána, ač velmi stará, porodila mému pánu syna. Jemu dá všechno, co má. ³⁷Mne pak můj pán zavázal přísahou: „Nevezmeš pro mého syna ženu z dcer Kenaanců, v jejichž zemi sídlím.“ ³⁸Půjdeš do domu mého otce a k mé čeledi a vezmeš odtamtud ženu pro mého syna.“ ³⁹Nato jsem svému pánu řekl: „Možná, že se mnou ta žena nepůjde.“ ⁴⁰Odvětil mi: „Hospodin, před nímž chodím, pošle s tebou svého posla a dá tvé cestě zdar. Ty pak vezmeš pro mého syna ženu z mé čeledi a z domu mého otce.“ ⁴¹Svého závazku se zprostitš tehdy, když dojdeš k mé čeledi: Nedají-li ti ji, budeš svého závazku zproštěn.“ ⁴²Dnes jsem přišel k prameni a řekl jsem: „Hospodine, Bože mého pána Abrahama, kéž bys dal zdar cestě, po níž jdu!“ ⁴³Hle, stojím nad pramenem. Dívce, která přijde čerpat vodu, řeknu: „Dej mi prosím napít ze svého džbánu trochu vody.“ ⁴⁴Jestliže mi ona řekne: „Jen se napij, a také tvým velbloudům načerpám,“ bude to žena, kterou synu mého pána předurčil Hospodin. ⁴⁵Ještě jsem sám u sebe nedomluvil, když tu přišla Rebeka se džbánem na rameni. Sestoupila k prameni a čerpala vodu. Řekl jsem jí: „Dej mi prosím napít!“ ⁴⁶Rychle spustila džbán s ramene a řekla: „Jen se napij, a také tvé velbloudy napojím.“ Napil jsem se a ona napojila i velbloudy. ⁴⁷Pak jsem se jí zeptal: „Či jsi dcera?“ Odvětila: „Jsem dcera Betiuela, syna Náchora, kterého mu porodila Milka.“ Navlékl jsem jí tento krouček do nosu a náramky na ruce. ⁴⁸Padl jsem na kolena a klaněl se Hospodinu. Dobrořečil jsem Hospodinu, Bohu mého pána Abrahama, že mě vedl pravou cestou, abych mohl dceru pánova bratra přivést pro jeho syna. ⁴⁹A teď mi povězte, chcete-li mému pánu prokázat milosrdenství a věrnost. Ne-li, povězte mi, a já se obrátím napravo nebo nalevo.“ ⁵⁰Lában i Betiuel odpověděli: „Toto vyžádá Hospodin a my nemůžeme tobě říci ani zlé ani dobré.“ ⁵¹Hle, tady je Rebeka. Vezmi si ji a jdi, ať se stane ženou syna tvého pána, jak mluvil Hospodin.“ ⁵²Jakmile Abrahamův služebník uslyšel jejich slova, poklonil se Hospodinu až k zemi. ⁵³Potom vyňal stříbrné a zlaté předměty a látky a dal je Rebece, též jejímu bratrovi a její matce dal vzácné dary. ⁵⁴Pak jedli a pili, on i mužové, kteří byli s ním, a přenocovali. Když ráno vstali, řekl: „Propusťte mě k mému pánu.“ ⁵⁵Ale její bratr a matka odvětili: „Ať s námi dívka ještě nějaký čas zůstane, aspoň deset dní; potom půjde.“ ⁵⁶On však jim řekl: „Nezdržujte mě, když Hospodin dopřál mé cestě zdaru. Propusťte mě, ať mohu jít k svému pánu.“ ⁵⁷Odvětili: „Zavoláme dívku a zeptáme se přímo jí.“ ⁵⁸Zavolali Rebeku a otázali se jí: „Půjdeš s tímto mužem?“ Řekla: „Půjdu.“ ⁵⁹Propustili tedy svou sestru Rebeku a její chůvu i Abrahamova služebníka a jeho muže. ⁶⁰Rebece požehnali slovy: „Sestro naše, buď matkou nescíslných tisíců, tvé potomstvo ať obsadí bránu těch, kteří je nenávidí!“ ⁶¹Rebeka a její dívky vsedly hned potom na velbloudy a následovaly toho muže. Tak dostal služebník Rebeku a odešel. ⁶²Izák právě přicházel od Studnice Živého, který mě vidí, neboť sídlil v Negebu. ⁶³Vyšel totiž k večeru na pole, aby přemýšlel. Tu se rozhlédl a spatřil přicházet velbloudy. ⁶⁴I Rebeka se rozhlédla a spatřila Izáka. Sesedla z velblouda ⁶⁵a otázala se služebníka: „Kdo je ten muž, který nám jde po poli vstříc?“ Služebník odvětil: „To je můj pán.“ Vzala tedy roušku a zahalila se. ⁶⁶Služebník podal Izákovi zprávu o všem, co vykonal. ⁶⁷Izák pak uvedl Rebeku do stanu své matky Sárý. Vzal si ji a stala se jeho ženou. A zamiloval si ji. Tak našel útěchu po smrti své matky.“

G 25:1-4 „¹Abraham si vzal opět ženu; jmenovala se Ketúra. ²Porodila mu Zimrána a Jokšána, Medána a Midjána, Jišbáka a Šúacha. ³Jokšán zplodil Šebu a Dedána. Synové Dedánovi byli Ašúrejci a Letúšejci a Leumejci. ⁴Midjánovi synové byli Éfa a Efer a Chanók, Abída a Eldáa. Ti všichni jsou synové Ketúřini.“

Gn 12:11-13 „¹Když už se chystal vejít do Egypta, řekl své ženě Sáráji: „Vím dobře, že jsi žena krásného vzhledu. ¹²Až tě spatří Egypťané, řeknou si: „To je jeho žena.“ Mne zabijí a tebe si ponechají živou. ¹³Říkej tedy, žeš mou sestrou, aby se mi kvůli tobě dobře dařilo a abych tvou zásluhou zůstal naživu.“

Gn 16:3-5 „³Vzala tedy Abramova žena Sáráj svou otrokyni, Hagaru egyptskou, deset let po tom, co se Abram usadil v kenaanské zemi, a dala ji svému muži Abramovi za ženu.“

⁴I vešel k Hagaré a ona otěhotněla. Když viděla, že je těhotná, přestala si své paní vážit. ⁵Tu řekla Sáráj Abramovi: „Mé příkoří musíš odčinit. Sama jsem ti dala svoji otrokyni do náruče, ale ona, jakmile uviděla, že je těhotná, přestala si mě vážit. Ať mezi mnou a tebou rozsoudí Hospodin.““

Gn 18:15 „Sára však zapírala: „Nesmála jsem se,“ protože se bála. On však řekl: „Ale ano, smála ses.““

Gn 21:9-10 „⁹Sára však viděla, že syn, jehož Abrahamovi porodila Hagar egyptská, je poštivác. ¹⁰Řekla Abrahamovi: „Zapud’ tu otrokyni i jejího syna! Přece nebude syn té otrokyně dědicem spolu s mým synem Izákem.““

Gn 24:1 „Abraham byl stařec pokročilého věku. Hospodin mu ve všem požehnal.“

ST 18. května – MANŽELKA PRO IZÁKA

Gn 24:1-9 „¹Abraham byl stařec pokročilého věku. Hospodin mu ve všem požehnal. ²I řekl Abraham služebníku, správci svého domu, který vládl vším, co mu patřilo: „Polož ruku na můj klín. ³Zavazují tě přísahou při Hospodinu, Bohu nebes a Bohu země, abys nebral pro mého syna ženu z dcer Kenaanců, mezi nimiž sídlím. ⁴Půjdeš do mé země a do mého rodiště a vezmeš odtamtud ženu pro mého syna Izáka.“

⁵Služebník mu na to odvětil: „Co když mě ta žena nebude chtít následovat sem, do této země? Mám tvého syna zavést zpátky do země, z níž jsi vyšel?“ ⁶Abraham řekl: „Chraň se tam mého syna zavést! ⁷Hospodin, Bůh nebes, který mě vzal z domu mého otce a z mé rodné země, promluvil ke mně a přísahal mi, že tuto zemi dá mému potomstvu; on sám vyšle před tebou svého posla, a ty budeš moci vzít odtamtud ženu pro mého syna. ⁸Kdyby tě snad ta žena nechtěla následovat, budeš své přísahy zproštěn. Jen tam mého syna nezaváděj!“ ⁹I položil služebník ruku na klín svého pána Abrahama a odpřísáhl mu to.“

Gn 24:67 „Izák pak uvedl Rebeku do stanu své matky Sárý. Vzal si ji a stala se jeho ženou. A zamiloval si ji. Tak našel útěchu po smrti své matky.“

Gn 1:1 „Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi.“

Gn 14:18.19 „¹⁸A šálemský král Malkisedek přinesl chléb a víno; byl totiž knězem Boha nejvyššího. ¹⁹Požehnal mu: „Požehnáň buď Abram Bohu nejvyššímu, jemuž patří nebesa i země.““

Gn 22:11 „Vtom na něho z nebe volá Hospodinův posel: „Abrahame, Abrahame!“ Ten odvětil: „Tu jsem.““

ČT 19. května – MANŽELKA PRO ABRAHAMA

Gn 24:67 „Izák pak uvedl Rebeku do stanu své matky Sárý. Vzal si ji a stala se jeho ženou. A zamiloval si ji. Tak našel útěchu po smrti své matky.“

Gn 25:1-8 „¹Abraham si vzal opět ženu; jmenovala se Ketúra. ²Porodila mu Zimrána a Jokšána, Medána a Midjána, Jišbáka a Šúacha. ³Jokšán zplodil Šebu a Dedána. Synové Dedánovi byli Ašúrejci a Letúšejci a Leumejci. ⁴Midjánovi synové byli Éfa a Efer a Chanók, Abída a Eldáa. Ti všichni jsou synové Ketúřini. ⁵Abraham však všechno, co měl, odkázal Izákovi. ⁶Synům svých ženin, které měl, dal dary a ještě za svého života je poslal od svého syna Izáka pryč na východ, do země východní. ⁷Toto jsou léta Abrahamova života, jichž se dožil: sto sedmdesát pět let. ⁸I zesnul Abraham a zemřel v utěšeném stáří, stár a sytý dnů, a byl připojen k svému lidu.“

Gn 25:12-18 „¹²Toto je rodopis Abrahamova syna Izmaela, kterého Abrahamovi porodila Sárina otrokyně Hagar egyptská. ¹³Toto jsou jména Izmaelových synů, podle nichž jsou pojmenovány jejich rody: Izmaelův prvorozený Nebajót, Kédar, Adbeel a Mibsám, ¹⁴Mišma, Dúma a Masa, ¹⁵Chadad, Téma, Jetúr, Náfíš a Kedma. ¹⁶To jsou Izmaelovi synové a to jsou jejich jména podle jejich dvorců a hradíš; dvanáct předáků jejich národů. ¹⁷A toto jsou léta Izmaelova života: sto třicet sedm let. I zesnul a zemřel a byl připojen k svému lidu. ¹⁸Jeho synové bydleli od Chavíly až k Šúru proti Egyptu a směrem k Asýrii. Izmael se položil proti všem svým bratrům.“

Gn 17:20.21 „²⁰A pokud jde o Izmaela, vyslyšel jsem tě: Hle, požehnáň mu a rozplodím a rozmnožím ho převelice; zplodí dvanáct knížat a učiním z něho veliký národ. ²¹Ale svoji smlouvu ustavím s Izákem, kterého ti porodí Sára příštího roku v tomto čase.““

Gn 35:22-26 „²²Když Izrael přebýval v oné zemi, šel Rúben a ležel s ženinou svého otce Bilhou. Izrael se o tom doslechl... Synů Jákobových bylo dvanáct. ²³Synové Lejini: Rúben, Jákobův prvorozený, Šimeón a Lévi, Juda, Isachar a Zabulón. ²⁴Synové Ráchelini: Josef a Benjamín. ²⁵Synové Rácheliny otrokyně Bilhy: Dan a Neftálí. ²⁶A synové Lejiny otrokyně Zilpy: Gád a Ašer. To jsou synové Jákobovi, kteří se mu narodili v Rovinách aramských.““

